

Samarbetsavtal mellan
Österlen VA AB
och
Tomelilla kommun
och
Simrishamns kommun
avseende
VA-verksamhet

Innehållsförteckning

<u>1</u>	<u>Bakgrund</u>	3
<u>2</u>	<u>Kommunens ansvar</u>	3
<u>3</u>	<u>Bolagets ansvar</u>	4
<u>4</u>	<u>Åtagande</u>	5
4.1	<u>Ekonomi och administration</u>	5
4.2	<u>Försäkring</u>	5
4.3	<u>Verksamhetsområde, taxa och ABVA</u>	5
4.4	<u>Kundrelationer</u>	6
4.5	<u>VA-utbyggnad och fysisk planering m.m.</u>	6
4.6	<u>Säkerhetsplanering och krisläge</u>	7
4.7	<u>Planering, projektering och utförande av investeringar</u>	7
4.8	<u>Kartverk</u>	7
4.9	<u>Övriga tjänster</u>	8
<u>5</u>	<u>Finansiering</u>	8
<u>6</u>	<u>Gemensamma upphandlingar</u>	9
<u>7</u>	<u>Avtalsbrott</u>	9
<u>8</u>	<u>Skyldigheter vid uppsägning på grund av avtalsbrott</u>	9
<u>9</u>	<u>Avtalstid och uppsägning</u>	10
<u>10</u>	<u>Ändringar</u>	10
<u>11</u>	<u>Tvist</u>	10

DETTA SAMARBETSAVTAL (detta "samarbetsavtal")

är träffat mellan

Simrishamns kommun, org. nr
212000–0969 ("**Simrishamn**"),

Tomelilla kommun, org. nr
212000–0886 ("**Tomelilla**")

och

Österlen VA AB org. nr 559244–
4029 ("**Bolaget**").

Detta samarbetsavtal har godkänts av kommunfullmäktige i Simrishamns kommun den 28 april 2025 § 85, ärende Revidering av styrdokument Österlen VA AB och av kommunfullmäktige i Tomelilla kommun den 5 maj 2025 § 29, ärende Ny bolagsordning, ägardirektiv, aktieägaravtal och samarbetsavtal Österlen VA AB.

1 Bakgrund

- 1.1 Simrishamn och Tomelilla (gemensamt "kommunerna") ansvarar för utförandet av va-tjänster inom respektive kommun enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster eller senare lagstiftning som ersätter denna ("vattentjänstlagen").
- 1.2 Vardera kommunen äger de egna fasta anläggningarna och utrustning som behövs för utförande av va-tjänster. Kommunerna har beslutat att samarbeta om utförandet av va-tjänster och för detta ändamål inrättades ett gemensamt driftbolag, Bolaget, 2020.
- 1.3 Kommunernas och Bolagets (gemensamt "**Parterna**") samarbete är avsett att regleras genom (A) ett aktieägaravtal mellan kommunerna, och (B) detta samarbetsavtal. I detta samarbetsavtal regleras Parternas övergripande ansvar och befogenheter när det gäller va-verksamheten och därtill hörande åtgärder, i syfte att åstadkomma ett bra samarbete.
- 1.4 Mot denna bakgrund har Parterna överenskommit om följande.

2 Kommunens ansvar

- 2.1 Kommunerna förblir ägare av sin respektive va-anläggning och huvudman för anläggningen enligt 2 § vattentjänstlagen.
- 2.2 Kommunfullmäktige ska fatta erforderliga beslut:
 - a) om tillsättande av styrelse i Bolaget samt övergripande instruktioner om utförande av va-tjänsterna till Bolaget (t.ex.

bolagsordning, ägardirektiv och ställningstaganden inför principiella eller väsentliga beslut),

b) om eventuella nya eller ändrade verksamhetsområden för va-tjänsterna,

c) om taxa för anslutning och nyttjande av va-anläggningen ("**va-taxa**") och avgifter så att det motsvarar behovet för drift, underhåll samt investeringar för va-anläggningar som åligger va-huvudmannen,

d) om allmänna bestämmelser för nyttjande av den allmänna va-anläggningen ("**ABVA**").

e) om investeringar och reinvesteringar till exempel i va-anläggningar,

Huvudmannen beslutar i sådana övriga frågor som enligt vattentjänstlagen ska bestämmas av huvudmannen, samt övriga frågor för respektive kommun.

2.3 Kommunerna ska bereda Bolaget erforderlig dispositionsrätt till sina va-anläggningar och tillträde till sin mark och sina anläggningar för utförande av tjänsterna enligt detta samarbetsavtal.

2.4 Kommunerna ska ersätta Bolaget för löpande drift och övriga tjänster enlighet med vad som preciseras i punkt 5 nedan.

3 Bolagets ansvar

3.1 Huvudmännen upplåter åt Bolaget att sköta den löpande driften av den allmänna va-anläggningen.

3.2 Bolaget ska i egenskap av ansvarig för driften av va-anläggningen,

a) tillhandahålla va-tjänster i enlighet med vad som föreskrivs i vattentjänstlagen, och detta samarbetsavtal, vilket bland annat innefattar att leverera vatten till fastigheter inom verksamhetsområden och eventuella avtalskunder, omhänderta spillvatten och dagvatten från fastigheter inom verksamhetsområden och eventuella avtalskunder samt ge information till berörda om förhållanden som rör va-tjänsterna,

b) sköta den allmänna va-anläggningen i respektive kommun,

- c) ansvara för planering av den löpande verksamheten, underhåll av anläggningar och beslutade investeringsprojekt,
- d) sköta ekonomi och administration,
- e) uppmärksamma behov av förstärkning eller utbyggnad av system samt ställa förslag och tillhandahålla underlag till kommunerna,
- f) vid behov medverka vid kommunernas va-planering som berörs av vattentjänstlagen,
- g) vid behov biträda kommunerna i andra va-relaterade ärenden, till exempel vid tillsyn, skadeståndsärenden och med svar på förelägganden och överklaganden,
- h) vid behov samverka med kommunens medarbetare och upphandlade konsulter som behöver tillgång till information som Bolaget kan tillhandahålla, samt
- i) vid beställning kan bolaget tillhandahålla andra tjänster i enlighet med detta avtal och ägardirektivet.

4 Åtagande

4.1 Ekonomi och administration

- 4.1.1 Bolaget ansvarar för ekonomi, administration och redovisning avseende sin verksamhet och ekonomiadministration som rör va-tjänsterna
- 4.1.2 Bolaget ska beräkna va-avgifter enligt vid var tid gällande taxa, samt sköta fakturering och kravverksamhet som ombud för respektive kommun.

4.2 Försäkring

- 4.1.1 Kommunerna ansvarar för att va-anläggningarna är försäkrade i erforderlig omfattning.
- 4.1.2 Bolaget ansvarar för erforderliga försäkringar finns avseende Bolagets egendom, arbetarskydd och ansvarsförsäkringar.

4.3 Verksamhetsområde, taxa och ABVA

- 4.3.1 Bolaget ska bereda och vid behov ge förslag till kommunerna avseende nya eller ändrade verksamhetsområden, investeringar och reinvesteringar i de allmänna va-anläggningarna, va-taxa samt ABVA.

- 4.3.2 Vid förslag och beslut om va-taxa ska beaktas att taxan ska bestämmas så att summan av avgifterna för va-tjänster i respektive kommun kan förväntas täcka samtliga kostnader för va-verksamheten i kommunen (självkostnad) och principerna i 24–34 §§ vattentjänstlagen.
- 4.3.3 Förslag och beslut om verksamhetsområden och andra beslut som rör investeringar, såsom till exempel förstärkningar av befintligt va-nät, eller inlösen av enskilda anläggningar, samt förslag och beslut om ABVA ska utgå från vid var tid gällande krav enligt vattentjänstlagen, gällande miljölagstiftning och andra tillämpliga lagar.

4.4 Kundrelationer

- 4.4.1 Bolaget ska för huvudmannens räkning besluta om nya förbindelsepunkter och i förekommande fall avstängning av vattenförsörjningen till en fastighet enligt 43 § vattentjänstlagen.
- 4.4.2 Vid anslutning av nya fastigheter inom verksamhetsområdet ska Bolaget samråda med berörda fastighetsägare för huvudmannens räkning.
- 4.4.3 Förfrågningar om anslutning av nya avtalskunder utanför vattentjänstlagen, såväl utom som inom verksamhetsområde, handläggs av Bolaget och beslutas av respektive huvudman.
- 4.4.4 Bolaget ska handlägga tvister för respektive kommuns räkning som ombud för kommunen. Bolaget ska underrätta den berörda kommunen om uppkomna tvister.
- 4.4.5 Bolaget ansvarar för mätningar och insamling av erforderliga underlag för fakturering enligt vid var tid gällande taxa, fakturahantering och indrivning samt att svara på frågor från va-användare rörande fakturor.
- 4.4.6 Bolaget ska handlägga och utföra byte av vattenmätare enligt i lag angivna utesittandetider.
- 4.4.7 Bolaget ska tillhandahålla kundtjänst och information inklusive underrättelser till berörda fastighetsägare enligt 14 § vattentjänstlagen, mottagande och handläggning av anmälningar om fel och driftsstörningar i enlighet med 20 § vattentjänstlagen.

4.5 VA-utbyggnad och fysisk planering med mera

- 4.5.1 Kommunerna ska ge Bolaget möjlighet att granska ansökningar om bygglov som avser fastigheter belägna inom verksamhetsområden eller

framtida verksamhetsområde eller tillhörande avtalskund för va-tjänster.

4.5.2 Kommunerna ska vid behov inhämta remiss från Bolaget vid provningar av gräv tillstånd.

4.5.3 Vid detaljplaneläggning av nya områden medverkar bolaget efter beställning med utredningar kring lämplighet för utbyggnad av verksamhetsområde.

4.6 Säkerhetsplanering och krisläge

Bolaget ska vid var tid ha en aktuell säkerhetsplanering enligt tillämpliga lag- krav samt ha en utsedd beredskapsansvarig. Bolaget ska hålla kommunerna underrättade om vem Bolaget utsett till beredskapsansvarig och medverka i kommunernas planering av beredskap och förebyggande åtgärder.

Parterna ska utbyta beredskapslistor.

4.7 Planering, projektering och utförande av investeringar

Bolaget ansvarar för planering, projektering och utförande av va-projekt. Därvid ska Bolaget,

- a) självständigt verkställa beslutade investeringsprojekt,
- b) ta fram underlag för investeringsbudget tillsammans med huvudmannen,
- c) ansöka om alla erforderliga tillstånd, inklusive till exempel bygglov och gräv- tillstånd från kommunen när det är tillämpligt.

Bolaget och kommunerna ska samverka kring projektering av markanläggningar i respektive kommun när det är relevant, till exempel vid exploatering av nya områden och omläggning av gator.

4.8 Kartverk

4.8.1 Kommunerna ska tillhandahålla aktuella primär- och grundkartor.

4.8.2 Bolaget ansvarar för aktuella kartor över verksamhetsområden, ledningskartor med mera.

4.9 Övriga tjänster

- 4.9.1 Vid beställning från respektive kommun kan bolaget utföra underhållsarbete och kan förse kommunerna och Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund med status på befintliga brandposter.
- 4.9.2 Vid beställning kan bolaget även utföra andra relaterade tjänster åt kommunerna enligt särskild överenskommelse.
- 4.9.3 Bolaget kan, om man finner det lämpligt, efter beställning och en överlämning underhålla kommunala överföringsledningar och dagvattenanläggningar utanför verksamhetsområden.
- 4.9.4 Bolaget ska inom sina kompetensområden medverka i rapportering till myndigheter.

5. Finansiering

- 5.1 Bolagets och huvudmännens kostnader enligt vattentjänstlagen ska belasta VA-kollektiven.
- 5.2 Bolagets kostnader som inte härrör till vattentjänstlagen ska belasta skattekollektiven. Vid beställning kan bolaget till exempel medverka i kommunernas samhällsplanering och beredskapsarbete, informera allmänheten om miljöfrågor relaterat till vatten, underhåll av brandposter och bistå i planering av brandsläckningsvatten med mera.
- 5.3 Utgångspunkten för fördelningen av kostnader för va-verksamheten är att va- kollektivet i vardera kommunen ska bära kostnaderna för sina egna anläggningar och tjänster inklusive utrymme för nödvändiga investeringar.
- 5.4 Kostnader och nedlagd tid i samband med investeringar, projekt, övriga tjänster och den löpande VA-verksamheten ska så långt som möjligt fördelas på hänförlig kommun. Vid beräkning av ersättning för overhead och gemensamma kostnader ska utgångspunkten vara fördelning mellan kommunerna efter antalet va-abonnemang i respektive kommun.
- 5.5 Kommunerna kan beställa tjänster av Bolaget utöver det som följer av vattentjänstlagen, enligt överenskommelse. Den överenskomna timtaxan är 950 kr/h för 2025 och revideras årligen med PKV med första revidering 2026. Kommunerna beräknar behovet till 1–1,5 tjänst årligen. Behovet kan komma att revideras årligen. Underhåll och drift som inte härrör till vattentjänstlagen ska i största möjliga mån beställas i samband med budgetarbetet.

6. Gemensamma upphandlingar

- 6.1 Vid exploateringar och i lämpliga liknande fall ska anläggningsentreprenad eller motsvarande upphandlas antingen gemensamt av Bolaget och berörd kommun eller efter särskild överenskommelse om uppdelningen av positioner och risker.
- 6.2 Kommunerna ska i lämpliga fall erbjuda Bolaget att delta i upphandlingar av varor och tjänster genom kommunernas inköpsorganisationer.

7. Avtalsbrott

- 7.1 Bryter Part mot bestämmelse i detta samarbetsavtal ska den felande Parten skriftligen anmodas att vidta rättelse senast inom 30 dagar.
- 7.2 Rätt att säga upp detta samarbetsavtal till upphörande efter 12 månader föreligger
 - a) om Part påtalat ett avtalsbrott av väsentlig betydelse och rättelse inte skett inom den i punkt 7.1 angivna tiden, för den Part eller Parter som påtalat avtalsbrottet, eller

- b) om en kommun begått ett väsentligt avtalsbrott mot aktieägaravtalet och fått sina aktier inlösta, för den kommun som löst in den felandes partens aktier

Uppsägning enligt a) eller b) ovan har verkan endast i förhållande till den felande Parten. Mellan övriga Parter fortsätter detta samarbetsavtal att gälla i tillämpliga delar, om de inte kommer överens om annat.

Ett avtalsbrott är av väsentlig betydelse om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för en Part och den felande Parten måste ha insett detta. För att rätt till uppsägning enligt punkt 7.2 a) ovan ska föreligga ska det vidare anges i anmodan om rättelse att avtalsbrottet enligt Partens (avsändarens) mening är väsentligt.

- 7.3 Avstår Part från att säga upp detta samarbetsavtal på grund av avtalsbrott enligt punkt 7.2 ovan, ska det inte inverka på Partens rätt att kräva någon annan påföljd för avtalsbrottet.

8. Skyldigheter vid uppsägning på grund av avtalsbrott

Om detta samarbetsavtal har upphört för en Part på grund av uppsägning enligt punkt 7 ovan, ska felande Part erlægga ersättning till Bolaget enligt följande:

- a) Parten ska under en tid av 24 månader från upphörandet av detta samarbetsavtal kompensera Bolaget för fasta kostnader som kvarstår oförändrade eller ej kan minskas i proportion till minskningen i antal va- användare som Bolaget tillhandahåller va-tjänster åt.
- b) Ersättningen enligt punkt 8 a) ovan ska erläggas årligen i förskott med ett preliminärt belopp som fastställs av Bolagets styrelse. Det slutliga beloppet för årlig ersättning ska fastställas av Bolagets revisor i samband med upprättande av Bolagets årsredovisning. Vid ökat antal va-användare som tillkommer efter det att Parten lämnat avtalet, ska ersättningen för fasta kostnader justeras.
- c) Differensen mellan det preliminära och det slutliga ersättningsbeloppet ska fastställas av revisorerna och ska därefter inom 90 dagar erläggas av den som betalat eller erhållit för mycket med ränta efter en årlig räntesats av tre procentenheter över STIBOR.

9. Avtalstid och uppsägning

- 9.1 Detta samarbetsavtal träder i kraft när det undertecknats av Parterna och gäller därefter under en tid av 10 år.
- 9.2 Om inte avtalet sagts upp till upphörande av Part senast 24 månader före avtalstidens utgång, gäller avtalet därefter tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid om 24 månader.
- 9.3 Vid uppsägning upphör avtalet vid det årsskifte som infaller närmast efter 24-månadersperiodens utgång för Part som sagt upp samarbetsavtalet. Mellan övriga Parter ska detta samarbetsavtal fortsätta att gälla i alla tillämpliga delar, om de berörda Parterna inte kommit överens om annat.

10. Ändringar

Ändringar i detta samarbetsavtal ska vara skriftliga och undertecknade av parterna för att gälla.

11. Tvist

- 11.1 Innan någon Part väcker talan i anledning av en tvist om detta samarbetsavtal ska den påkalla förhandling med övriga Parter i syfte att lösa tvisten.
- 11.2 Tvister i anledning av detta samarbetsavtal ska avgöras av allmän domstol den domkrets där Bolaget har sitt säte.

Detta samarbetsavtal har upprättats i tre (3) originalexemplar, av vilka parterna har erhållit ett (1) original var.

Tomelilla 2026-01-14:

Kaj Ovesson, ordförande
Österlen VA AB

Simrishamn 2026-01-14:

Christer Akej, ordförande KF
SIMRISHAMNS KOMMUN

Tomelilla 2026-01-14:

Per-Martin Svensson, ordförande KS
TOMELILLA KOMMUN

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat med Addo Sign säkra digitala signatur.
Undertecknarens identitet registreras fysiskt i det elektroniska PDF-dokumentet och visas nedan.
Alla tider anges i koordinerad universell tid (Coordinated Universal Time, UTC).

Undertecknare

 CHRISTER AKEJ E4HCAoakmtEmhjjN4L+cyA 2026-01-14 07:59:34Z	 Carina Persson PiHa2zOAFoirFPbZDFeZKg 2026-01-14 08:15:55Z
 PER MARTIN OTTO SVENSSON vkyrqbQLkj4+ZwHzaBe23g 2026-01-14 08:35:56Z	 Kaj Ovesson OI/jZVNCZsp8/m7NwbgrzA 2026-01-14 08:50:22Z

Dokument i försändelsen

8.5 Nytt samarbetsavtal mellan Österlen VA AB Simrishamn och Tomelilla kommun (3) (4).pdf *SHA256:*
260164674356029c2389c45d2e6961e87db98e768b46681dd3acb5c0fa475380

Dokumentet signeras digitalt med den säkra signeringstjänsten Addo Sign. Signaturbeviset i dokumentet säkras och valideras med det matematiska hashvärdet för originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. Alla kryptografiska signeringsbevis är inbäddade i PDF-dokumentet ifall de ska användas för validering i framtiden.

Hur man verifierar dokumentets äkthet
Dokumentet är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När dokumentet öppnas i Adobe Reader ser det ut att vara signerat genom Addo Sign signeringstjänst.